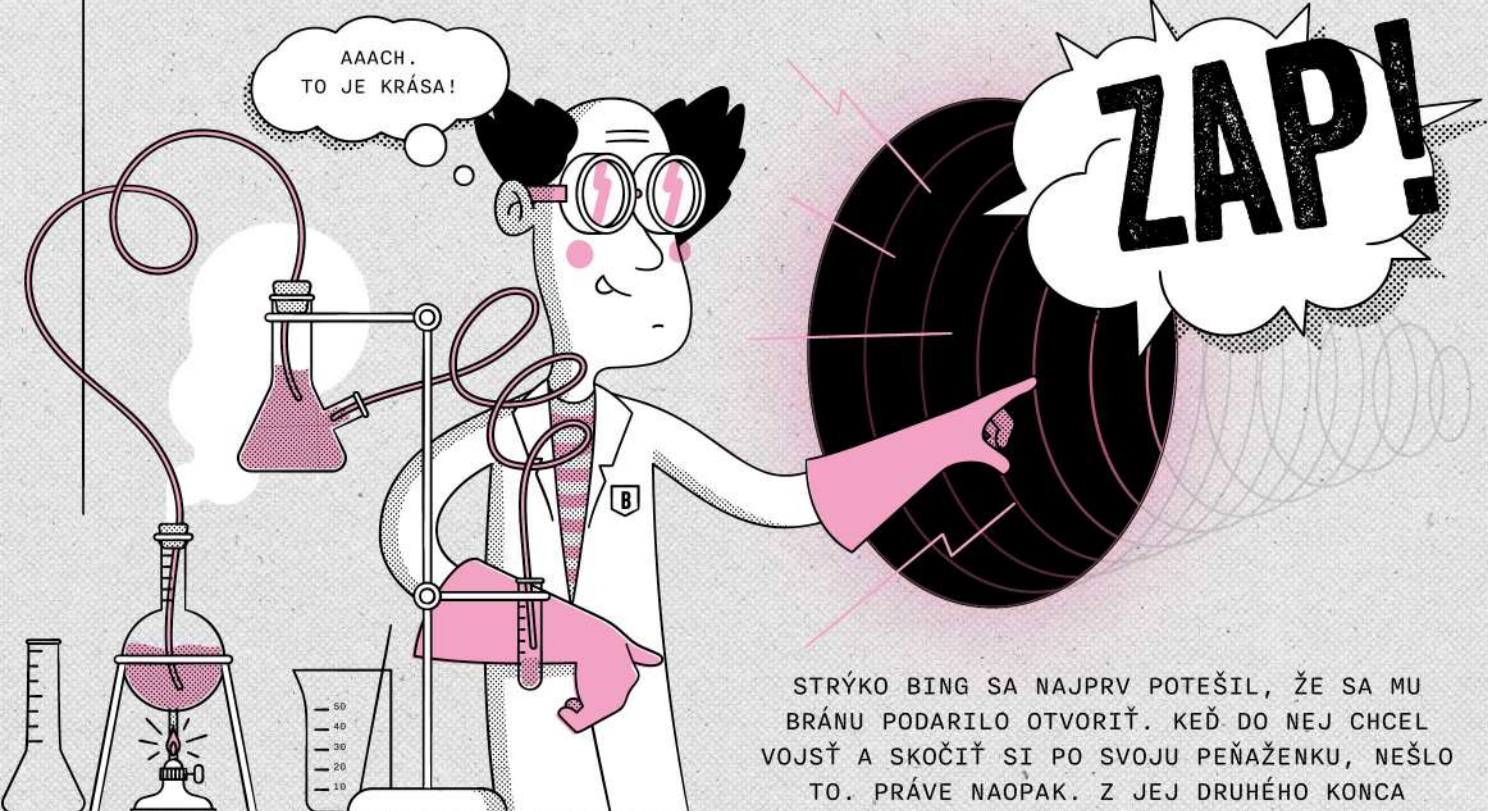

TELEPORTÁCI

BRÁNA V ČASE

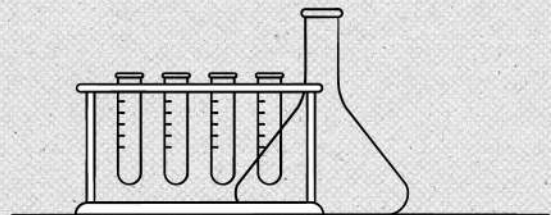
STRÝKO BING VO SVOJOM LABORATÓRIU SKÚŠA NOVÚ CHEMICKÚ REAKCIU. CHCE SI ŇOU VYTVORIŤ BRÁNU DO MINULOSTI. ZABUDOL SI V NEJ SVOJ VRECKOVÝ STROJ ČASU. A TIEŽ PEŇAŽENKU SO VŠETKÝMI DOKLADMI.

PO CHVÍLI TO V JEHO LABORATÓRIU ZADUNELO. ÚSPEŠNE OTVORIL BRÁNU V ČASE. DO MINULOSTI.

STRÝKO BING SA NAJPRV POTEŠIL, ŽE SA MU BRÁNU PODARILO OTVORIŤ. KEĎ DO NEJ CHCEL VOJSŤ A SKOČIŤ SI PO SVOJU PEŇAŽENKU, NEŠLO TO. PRÁVE NAOPAK. Z JEJ DRUHÉHO KONCA ZAČALI VYLIEŤAVAŤ HISTORICKÉ OSOBNOSTI NAŠEJ HISTÓRIE. BRÁNA ICH ZAČALA ROZHADZOVAŤ PO CELOM SLOVENSKU.

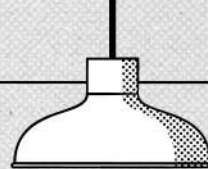
„HUPS. BRÁNA ČASU ASI NABRALA SPÄTNÝ CHOD!“ ZAKRIČAL. A POTOM NAHLAS SÁM PRE SEBA ROZMÝŠĽAL: „BUDE TRVAŤ ASPOŇ 45 MINÚT, KÝM BRÁNU OPRAVÍM. TO BY MOHLO STAČIŤ TÁNI A OTOVI NA TO, ABY SO SVOJÍM TELEPORTOM PREHLADALI CELÉ SLOVENSKO A ROZTRATENÉ HISTORICKÉ OSOBNOSTI NAŠLI. MUSÍME ICH VRÁTIŤ SPÄŤ DO MINULOSTI. EŠTE PREDTÝM, NEŽ BRÁNU UZAVRIEM.“

STRÝKO BING MAL PLÁN. SCHMATOL SVOJ TELEFÓN A RÝCHLO VYTOČIL TELEPORTÁKOV.

MEDZIČASOM

MEDZIČASOM SA OTO V DETSKEJ IZBE TELEPORŤÁKOV UČÍ NA PÍ SOMKU Z VLASTIVEDY. AKTUÁLNE TOTIŽ V ŠKOLE PREBERAJÚ MAPU SLOVENSKA. TÁŇA HO SKÚŠA A NESMIERNE SA PRI TOM ZABÁVA.

VTOM TELEPORŤÁKOM ZAZVONIL TELEFÓN.

- O:** „To je strýko Bing! Snáď má pre nás zaujímavejšiu úlohu, ako hľadať veci na mape...“
- SB:** „Ahojte, decká! Potrebujem vašu pomoc!“ kričal strýko Bing. „Otvoril som bránu času, ktorá nabrala spätný chod! Na Slovensko z nej vyleteli historické osobnosti... a ja neviem, kam presne ich zavialo. Potrebujem, aby ste ich našli!“
- I:** „Kto presne z nej vyletel, strýko Bing?“
- SB:** „Nooo, zatiaľ som videl len Ľudovíta Štúra, Milana Rastislava Štefánika a Máriu Teréziu.“
- O:** „Supeer. Štefánika som vždy chcel stretnúť naživo. A kde presne ich máme hľadať?“
- SB:** „Ehm, no to presne neviem. Ale posielať vám mapu a pracovné listy. V nich nájdete indicie na lokalizovanie 60 miest na Slovensku. Na troch z nich sa podľa mojich výpočtov určite nachádzajú! Stihnete to za 45 minút?“
- I:** Táňa sa začala nahlas rehoť. „Jasné, strýko Bing. Oto je v orientácii na mape Slovenska majster!“
- SB:** „A mimochodom. Miesta na mape asi nebudete môcť vygoogliť. Brána času, ktorú som otvoril, úplne znemožňuje používanie internetu. Ehm, tak veľa šťastia!“
- I:** Táňa zložila telefón a obrátila sa na Ota: „Ak túto úlohu vyriešime správne, stretneš sa so Štefánikom!“

Pokračuj
na úlohu č.1

HLADÁ SA ŠTEFÁNIK, ŠTÚR A TERÉZIA!

STRÝKO BING TELEPORŤÁKOM ZASLAL MAPU SLOVENSKA A 5 PRACOVNÝCH LISTOV. VAŠOU ÚLOHOU JE PODĽA INFORMÁCIÍ V PRACOVNÝCH LISTOCH DOPLNIŤ NÁZVY MIEST, RIEK, POHORÍ A ĎALŠÍCH GEOGRAFICKÝCH PRVKOV DO MAPY SLOVENSKA A NÁSLEDNE SA DO NICH TELEPORTOVAŤ. KEĎ NÁJDETE ŠTEFÁNICA, ŠTÚRA ALEBO TERÉZIU, KRIČTE!

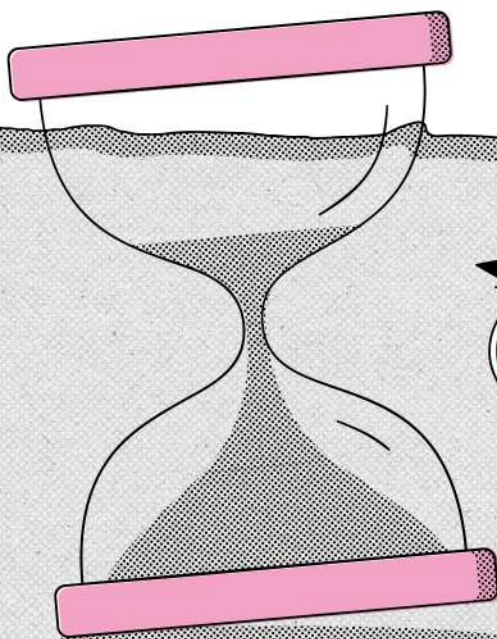
AKO SPRÁVNE POUŽIŤ PRACOVNÝ LIST?

KAŽDÝ PRACOVNÝ LIST MÁ DVE ČASTI:

1. ZOZNAM PIATICH INŠTRUKCIÍ, KTORÉ VÁM POMÔŽU VYPLNIŤ MIESTA NA MAPE SLOVENSKA.
2. MINIMAPU Č. 1 A MINIMAPU Č. 2. VŠETKY GEOGRAFICKÉ PRVKY, KTORÉ NÁJDETE NA MINIMAPE, ZAZNAMENAJ AJ DO MAPY SLOVENSKA.

tu nájdete
správne
odpovede

→
Pokračuj
na pracovné
listy

PRACOVNÝ LIST Č.1

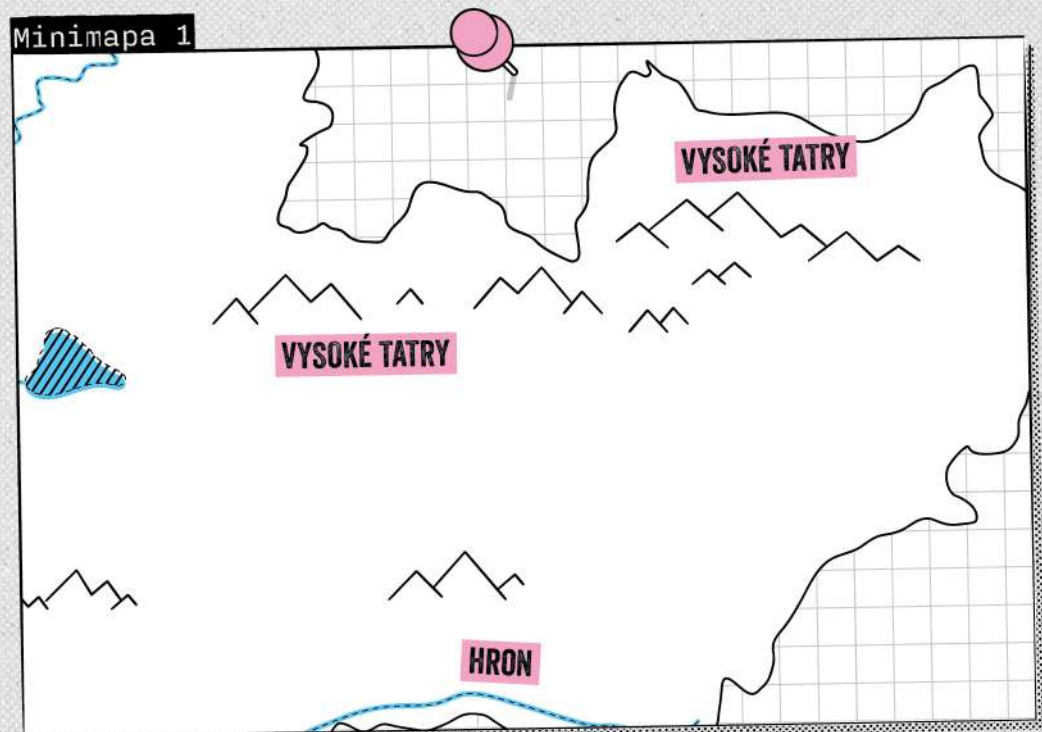
INŠTRUKCIE:

1. NA 2 DOPLŇ RIEKU, KTORÁ PRECHÁDZA HLAVNÝM MESTOM SLOVENSKA.
2. KDE SA VLIIEVA RIEKA MORAVA DO DUNAJA?
A) AK POD BRATISLAVSKÝM HRADOM, TAK DOPLŇ KYSUCKÉ NOVÉ MESTO NA 59.
B) AK POD HRADOM DEVÍN, TAK DOPLŇ KYSUCKÉ NOVÉ MESTO NA 40.
3. NA 33 DOPLŇ MESTO, KTORÉ HRALO VÝZNAMNU ROLU POČAS SNP.
4. NA 60 DOPLŇ MESTO **ÓÍDQǾÚŠÓ** (DEŠIFRUJ).
5. NA 16 DOPLŇ OBEC **VÍRNFĎ**.

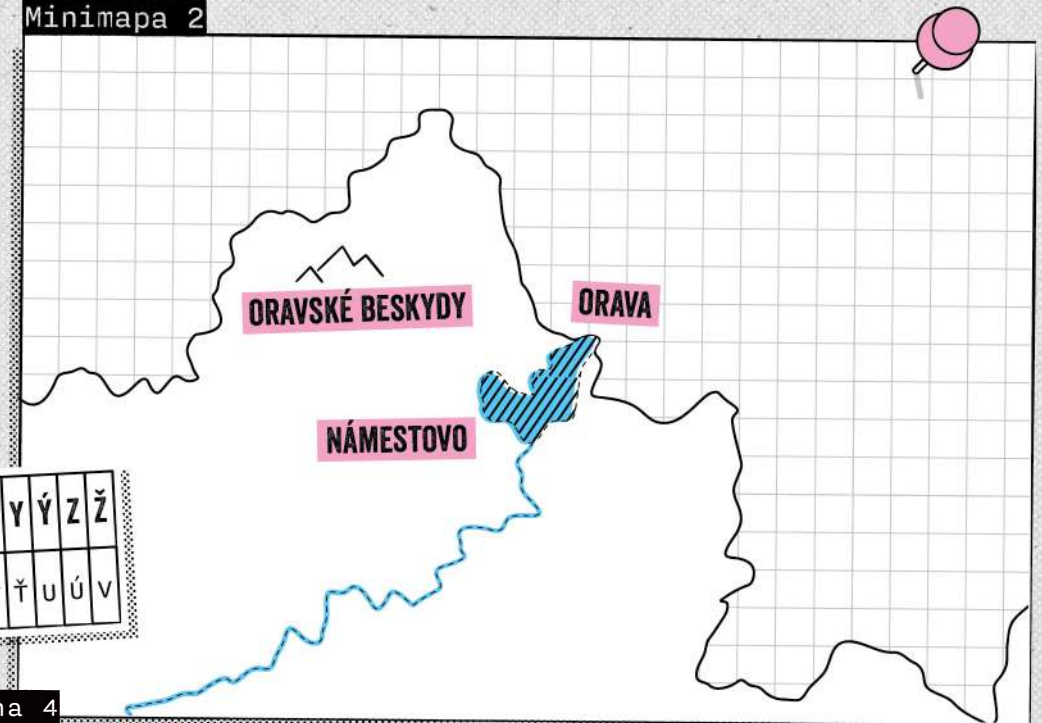
Šifrovací kľúč:

Označenie v šifre:	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V	W	X	Y	Ý	Z	Ž
Čo znamená:	W	X	Y	Ý	Z	Ž	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V

Minimapa 1

Minimapa 2

PRACOVNÝ LIST Č.2

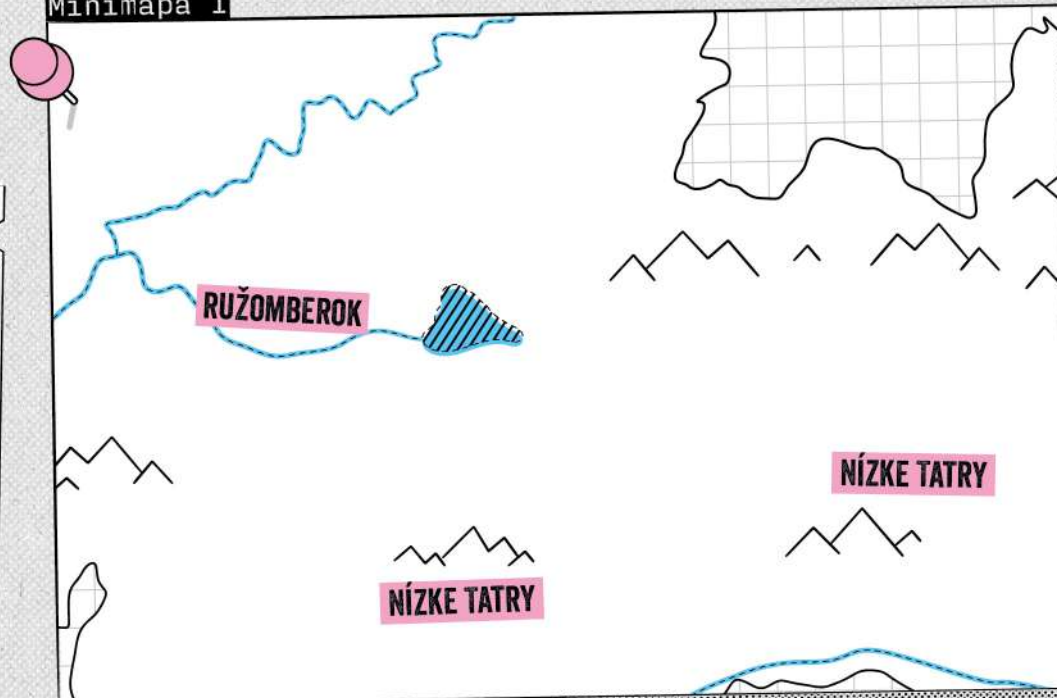
INŠTRUKCIE:

1. NA 1 DOPLŇ HLAVNÉ MESTO SLOVENSKA.
2. AKÉ JE NAJVYŠŠIE POHORIE NA SLOVENSKU?
A) AK SÚ TO TATRY, TAK DOPLŇ VÁH NA 11 A 42.
B) AK SÚ TO NÍZKE TATRY, TAK DOPLŇ VÁH NA 38.
3. NA 8 DOPLŇ NÍŽINU, KTORÁ SA ROZPRESTIERA NA ZÁHORÍ (MEDZI PÁSMOM MALÝCH KARPÁT A RIEKOU MORAVOU).
4. NA 35 DOPLŇ MESTO QĎÚXNR (DEŠIFRUJ)
5. NA 19 DOPLŇ MESTO VÓĎPNFĎ (DEŠIFRUJ).

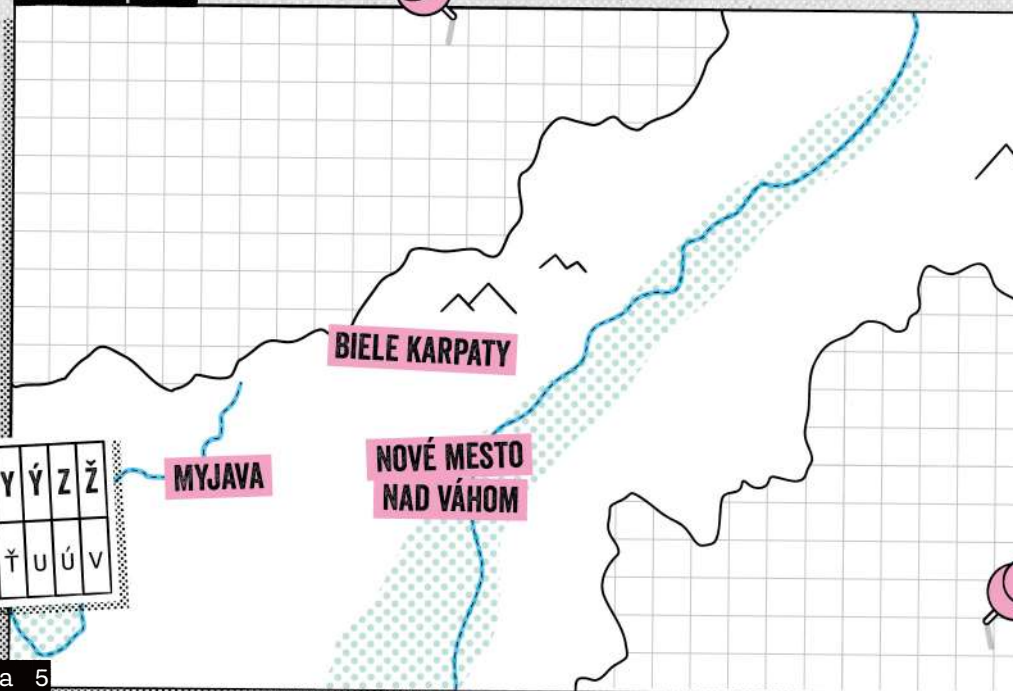
Šifrovací kľúč:

Označenie v šifre:	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V	W	X	Y	Ý	Z	Ž
Čo znamená:	W	X	Y	Ý	Z	Ž	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V

Minimapa 1

Minimapa 2

PRACOVNÝ LIST Č.3

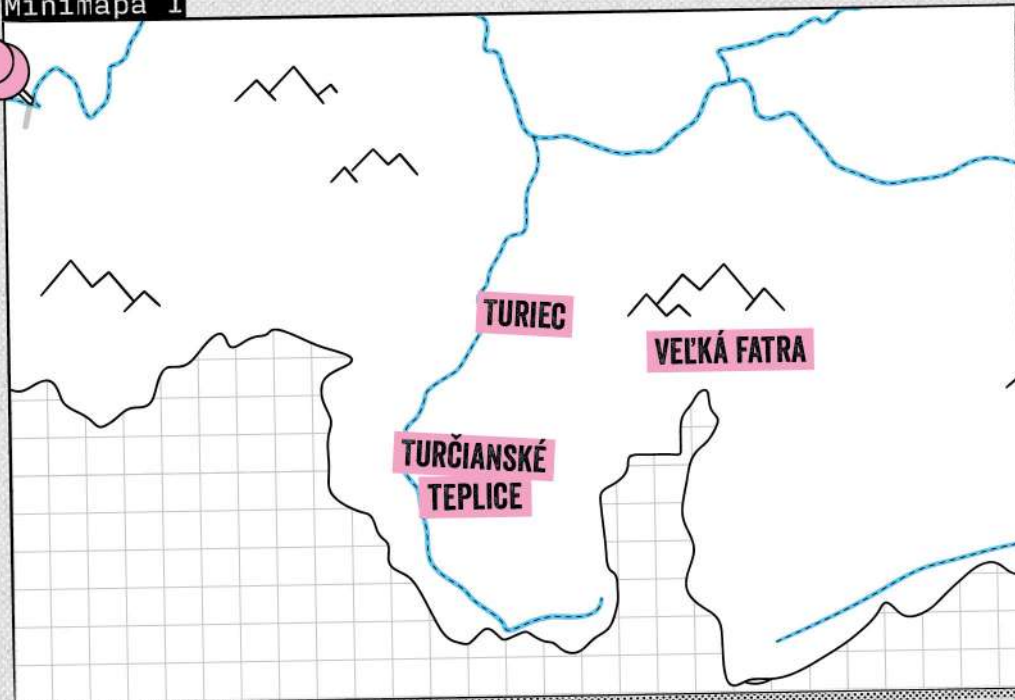
INŠTRUKCIE:

1. NA **10** DOPLŇ SLOVENSKE MESTO, KTORÉMU SA HOVORÍ MALÝ RÍM.
2. PATRÍ VLKOLÍNEC NA ZOZNAM PAMIATOK UNESCO?
A) AK ÁNO, NA **55** DOPLŇ BREZNO.
B) AK NIE, NA **60** DOPLŇ BREZNO.
3. NA **26** DOPLŇ RIEKU **RŠVNÍ**.
4. NA **45** DOPLŇ OBEC **HŠPRC ÓYÉŇR**.
5. VOLÁ SA NAJVVYŠŠÍ VRCH NA SLOVENSKU GERLACHOVSKÝ ŠTÍT?
A) AK ÁNO, NA **7** DOPLŇ MALÉ KARPATY.
B) AK NIE, NA **20** DOPLŇ MALÉ KARPATY.

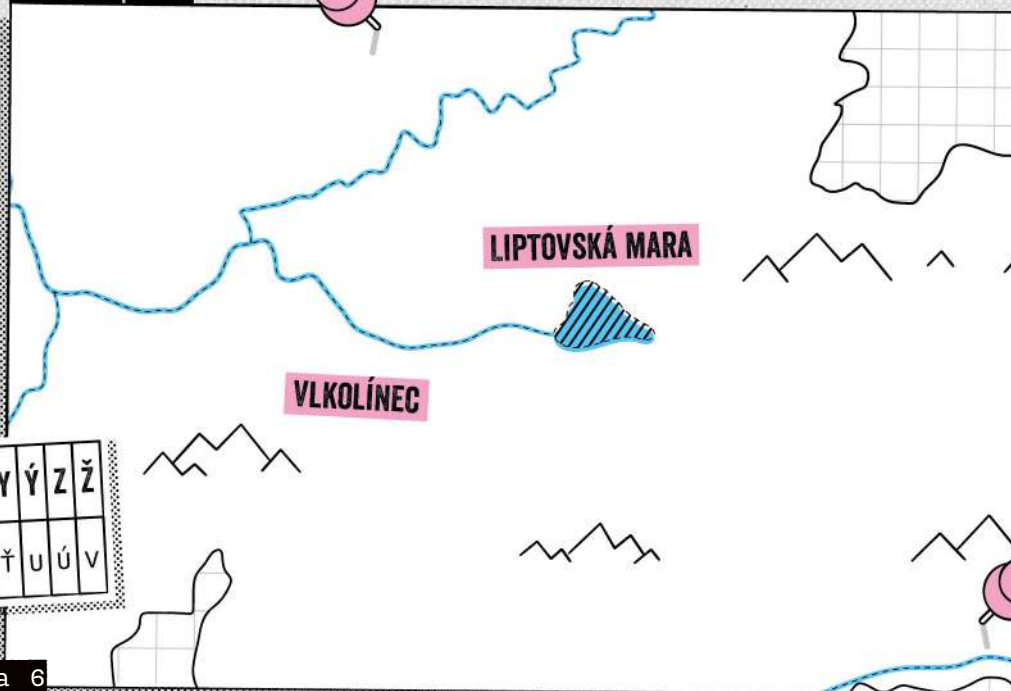
Šifrovací kľúč:

Označenie v šifre:	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V	W	X	Y	Ý	Z	Ž
Čo znamená:	W	X	Y	Ý	Z	Ž	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V

Minimapa 1

Minimapa 2

PRACOVNÝ LIST Č.4

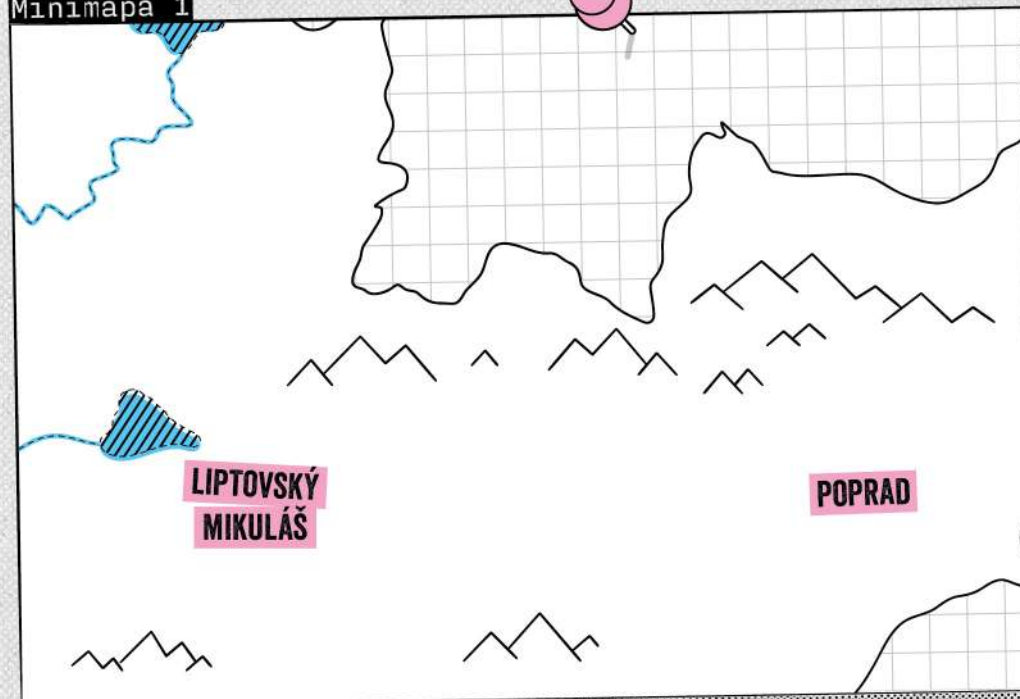
INŠTRUKCIE:

1. NA 39 DOPLŇ RODISKO JURAJA JÁNOŠÍKA.
2. NA 5 DOPLŇ OBEC, KDE ĽUDOVÍT ŠTÚR PREŽIL POSLEDNÉ ROKY SVOJHO ŽIVOTA.
3. NA 47 DOPLŇ OBEC XŽÚHŠWŇR.
4. NA 4 DOPLŇ OBEC ŤÍČNRŠÓ.
5. JE VÁH NAJDLHŠIA RIEKA NA SLOVENSKU?
 A) AK ÁNO, TAK NA 36 DOPLŇ VODNÉ DIELO ŽILINA.
 B) AK NIE, TAK NA 36 DOPLŇ LIPTOVSKÁ MARA.

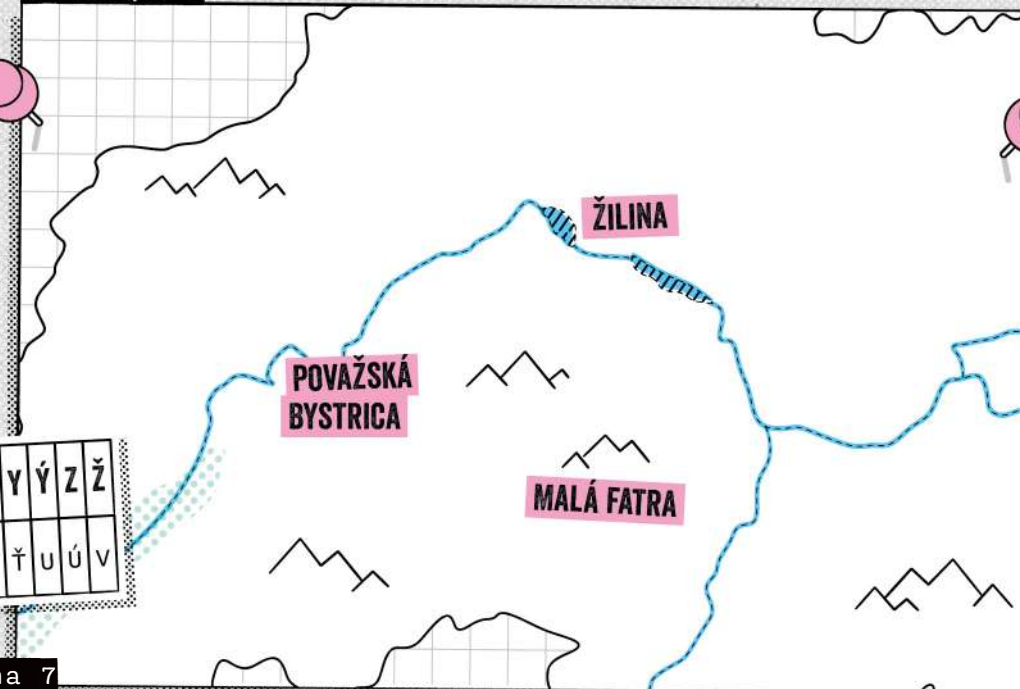
Šifrovací kľúč:

Označenie v šifre:	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V	W	X	Y	Ý	Z	Ž
Čo znamená:	W	X	Y	Ý	Z	Ž	A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	Í	J	K	L	M	N	Ň	O	Ó	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V

Minimapa 1

Minimapa 2

PRACOVNÝ LIST Č.5

INŠTRUKCIE:

1. NA **24** DOPLŇ OBEC **ŤÝFMŠŽ**.
PRI RIEŠENÍ POUŽI ŠIFROVACÍ KLÚČ
Z PREDCHÁDZAJÚCEHO HÁRKA.
2. SÚTOKOM KTORÝCH DVOCH RIEK VZNIKÁ VÁHU?
A) AK SÚTOKOM MODRÉHO A ČIERNEHO VÁHU,
TAK NA **23** DOPLŇ SÚLOVSKÉ VRCHY.
B) AK SÚTOKOM BIELEHO A ČIERNEHO VÁHU,
TAK NA **23** DOPLŇ STRÁŽOVSKÉ VRCHY.
3. NA **6** DOPLŇ OBEC **QÓPÓFÓB**.

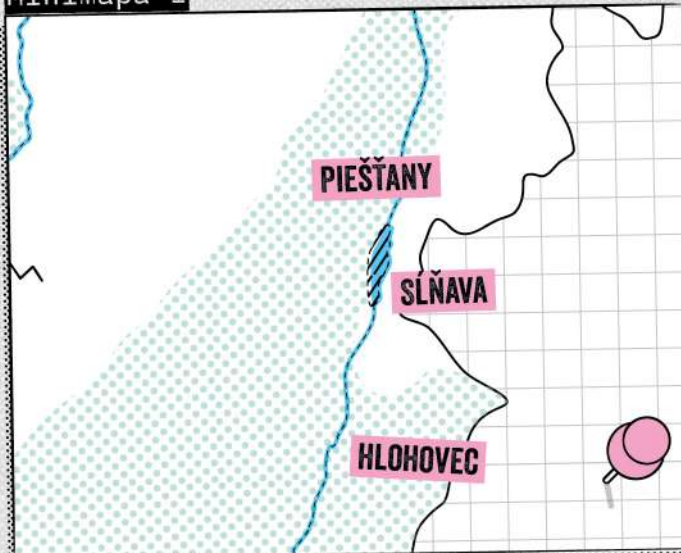
INŠTRUKCIE:

1. NA **22** DOPLŇ OBEC **NPĎŽĎ**.
PRI RIEŠENÍ POUŽI ŠIFROVACÍ KLÚČ
Z PREDCHÁDZAJÚCEHO HÁRKA.
2. SÚ PLESÁ HORSKÉ JAZERÁ, KTORÉ VZNIKLI
VÝBUCHOM SOPKY?
A) AK ÁNO, TAK NA **46** DOPLŇ VÁH.
B) AK NIE, TAK NA **46** DOPLŇ RIEKA
ORAVA.
3. JE POHORIE BIELE KARPATY ODELENÉ OD
MALÝCH KARPÁT TURČIANSKOU KOTLINOU?
A) AK ÁNO, TAK NA **15** DOPLŇ DUNAJ.
B) AK NIE, TAK NA **15** DOPLŇ RIEKA
MORAVA.

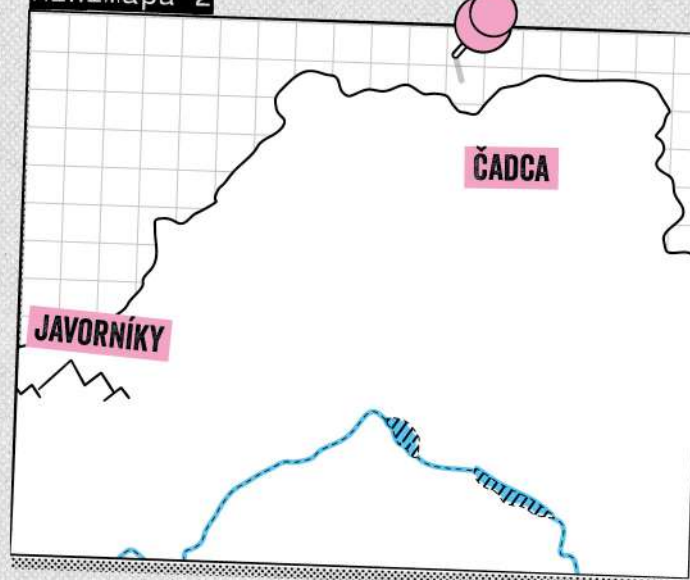
INŠTRUKCIE:

1. NA **3** DOPLŇ OBEC **VÍRÍF**.
PRI RIEŠENÍ POUŽI ŠIFROVACÍ KLÚČ
Z PREDCHÁDZAJÚCEHO HÁRKA.
2. JE DUNAJ NAJDLHŠIA RIEKA NA SLOVENSKU?
A) AK ÁNO, NA **21** DOPLŇ ŽILINU.
B) AK NIE, NA **21** DOPLŇ TRENČÍN.
3. NA **9** DOPLŇ **ŤŠHÝRĎOVÓE** nížina.

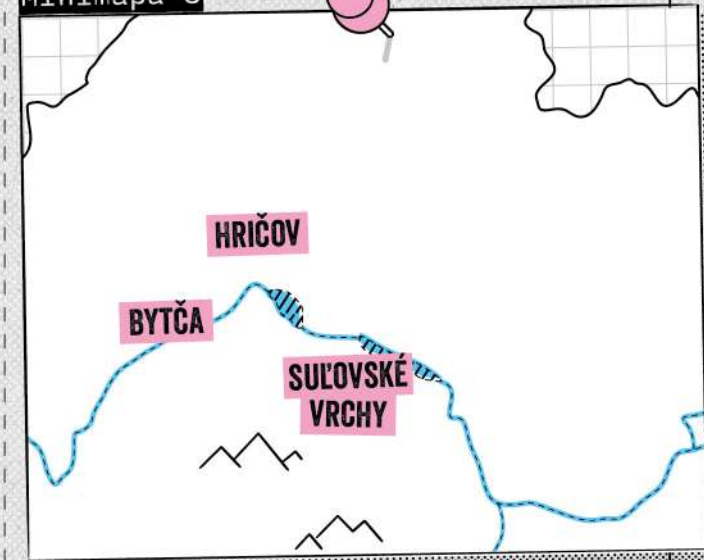
Minimapa 1

Minimapa 2

Minimapa 3

MODRA

ĽUDOVÍT ŠTÚR

TELEPORTÁCI NAPOKON NAŠLI AKO PRVÉHO ĽUDOVÍTA ŠTÚRA VO VINÁRNI V MODRE. ŠTÚR TELEPORTÁKOM POVEDAL, ŽE SA CEZ BRÁNU DO MINULOSTI VRÁTI, IBA KEĎ SPRÁVNE ODPOVEDIA NA JEHO TRI OTÁZKY. NAŠŤASTIE POSLAL STRÝKO BING TELEPORTÁKOM AJ MENŠÍ ŤAHÁK S INFORMÁCIAMI O ŠTÚROVOM ŽIVOTE.

ŤAHÁK:

„NASPÄŤ CESTA NEMOŽNÁ,
NAPRED SA ÍŠŤ MUSÍ.“

Ľudovít Štúr sa narodil v Uhrovci, kde chodil aj do školy. Školu navštevoval aj v maďarskom meste Győr, kde sa učil aj maďarčinu, nemčinu a gréčtinu. Neskôr študoval na evanjelickom lýceu v Bratislave, kde následne aj pracoval.

V roku 1843 vytvoril základy jednotného slovenského jazyka. Hovorí sa mu aj Štúrovčina. Posledné roky svojho života prežil v Modre a je tam aj pochovaný. Z Modry do pohoria Malé Karpaty vedie chodník, po ktorom sa Štúr rád prechádzal. V jednej časti tohto chodníka postavili na jeho pamiatku lavičku. Tento chodník sa dnes oficiálne nazýva Chodník Ľudovíta Štúra.

Ľudovít Štúr
1815 – 1856

OTÁZKY ĽUDOVÍTA ŠTÚRA:

1.	V KTOREJ OBCI NA ZÁPADNOM SLOVENSKU SOM SA NARODIL?
2.	ONI PO MNE POMENOVALI CHODNÍK V MODRE, PO KTOROM SOM SA TAK RÁD PRECHÁDZAL! VIEŠ, ČO NA TOMTO CHODNÍKU POSTAVILI?
3.	KEBYŽE NEVIEŠ, TAK SOM TO BOL PRÁVE JA A MOJI KAMARÁTI, KTO DAL DOKOPY ZÁKLADY SÚČASNEJ SLOVENČINY. VIEŠ, V KTOROM ROKU SOM TIETO ZÁKLADY VYTVORIL?

MILAN R. ŠTEFÁNIK

AKO DRUHÉHO NAŠLI TELEPORŤÁCI MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNICA. NATEŠENE KRÚŽIL VO SVOJOM STAROM VRTULOVOM LIETADLE NAD OBCOU KOŠARISKÁ. PODOBNE AKO ŠTÚR ZAKRIČAL TELEPORŤÁKOM Z KRÚŽIACEHO LIETADLA, ŽE SA CEZ BRÁNU DO MINULOSTI VRÁTI, IBA KEĎ SPRÁVNE ODPOVEDIA NA JEHO TRI OTÁZKY.

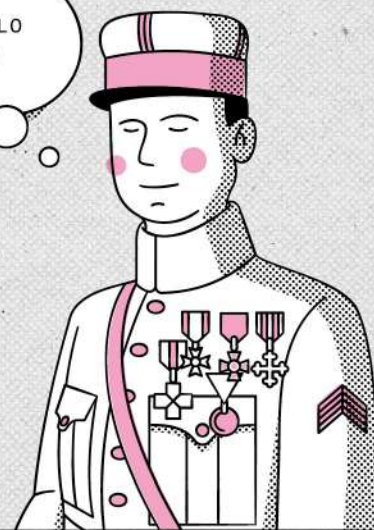
ŤAHÁK:

Milan Rastislav Štefánik sa narodil v obci Košariská. Vyštudoval astronómiu v Prahe a neskôr sa venoval pozorovaniu hviezd na Tahiti a vo Francúzsku. Bol tiež leteckým pilotom a neskôr sa stal generálom francúzskej armády.

Posledná úloha, ktorej sa chcel vo svojom živote venovať, bolo stať sa politikom. A to sa mu aj podarilo. Stál pri vzniku Československej republiky v roku 1918, kde obraňoval práva Slovákov.

Zomrel pri leteckej nehode v roku 1919. Je pochovaný neďaleko rodných Košarísk, v Mohyle na Bradle.

„OHÓHÓ! NIČ MI NEBOLO NEMOŽNÉ, LEBO SOM CHCEL.“

Milan R. Štefánik
1880 - 1919

OTÁZKY MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNICA:

1.	VIEŠ, V KTOREJ OBCI SOM SA NARODIL?
2.	V ARMÁDE KTOREJ KRAJINY SOM BOL GENERÁLOM?
3.	O ČO SOM SA ZASLÚŽIL POČAS SVOJEJ POLITICKEJ KARIÉRY?

MÁRIA TERÉZIA

NAJDLHŠIE HĽADALI TELEPORŤÁCI MÁRIU TERÉZIU. NAŠLI JU V BRATISLAVE. PRECHÁDZALA SA PRED TABUĽOU V TRIEDE JEDNÉHO Z BRATISLAVSKÝCH GYMNÁZIÍ. ANI S MÁRIOU TERÉZIOU TO VŠAK TELEPORŤÁCI NEMALI JEDNODUCHÉ. ZO ŠKOLY JU DO MINULOSTI DOSTANÚ LEN PO ZODPOVEDANÍ JEJ TROCH OTÁZOK.

ŤAHÁK:

Mária Terézia bola najznámejšia kráľovná Uhorska. Kráľovnou sa stala pomerne mladá. Korunovali ju v Bratislave v Dóme svätého Martina. Rada sa učila nové jazyky. Ovládala francúzštinu, taliančinu, španielčinu, latinčinu či nemčinu. Venovala sa aj matematike. Veľmi rada trávila čas na Bratislavskom hrade.

Počas svojej vlády podporila veľa reforiem. Zaslúžila sa aj o školskú reformu. Za jej vlády malo každé dieťa na území kráľovstva povinnosť vzdelávať sa v škole.

Školy sa stavali v každej obci. Deti sa v nich museli povinne učiť čítanie, písanie, počítanie a náboženstvo.

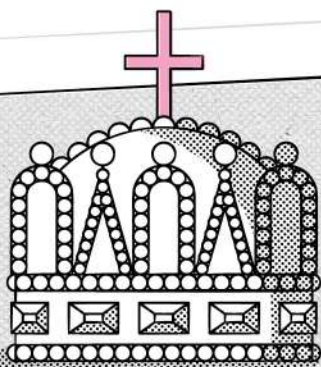
„DO ŠKOLY DETI, DO ŠKOLY! ZVONÍ!“

Mária Terézia
1717 – 1780

OTÁZKY MÁRIE TERÉZIE:

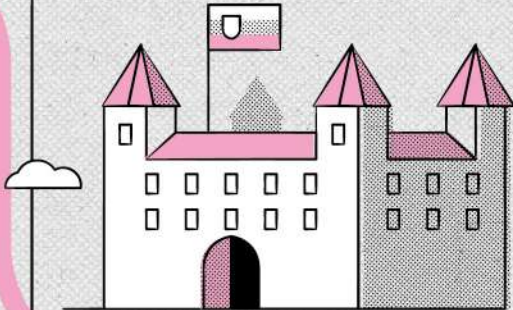
1.	V KTOROM MESTE MA KORUNOVALI ZA KRÁĽOVNÚ UHORSKA?
2.	KOLKO JAZYKOV SOM SA POČAS SVOJHO ŽIVOTA UČILA?
3.	VIEŠ, KOMU VĎAČÍŠ ZA TO, ŽE MUSÍŠ CHODIŤ DO ŠKOLY?

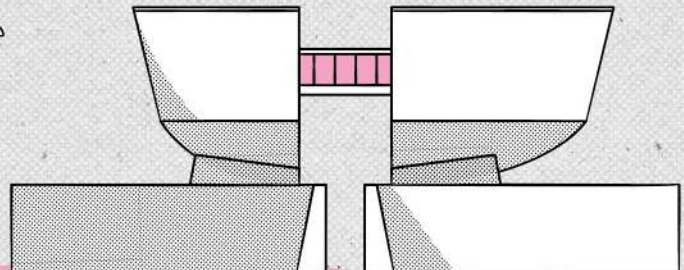
POMOCNÝ HÁROK

k pracovným listom

ANI SRNKY NETUŠIA, PREČO PROFESOR BING POSLAL TELEPORŤÁKOM TAK KOMPLIKOVANÉ ZADANIE. ASI NA JEHO PRÍPRAVU NEMAL VEĽA ČASU, KEĎŽE SA SNAŽIL ZATVORIŤ BRÁNU DO MINULOSTI.

BRATISLAVA

BANSKÁ BYSTRICA

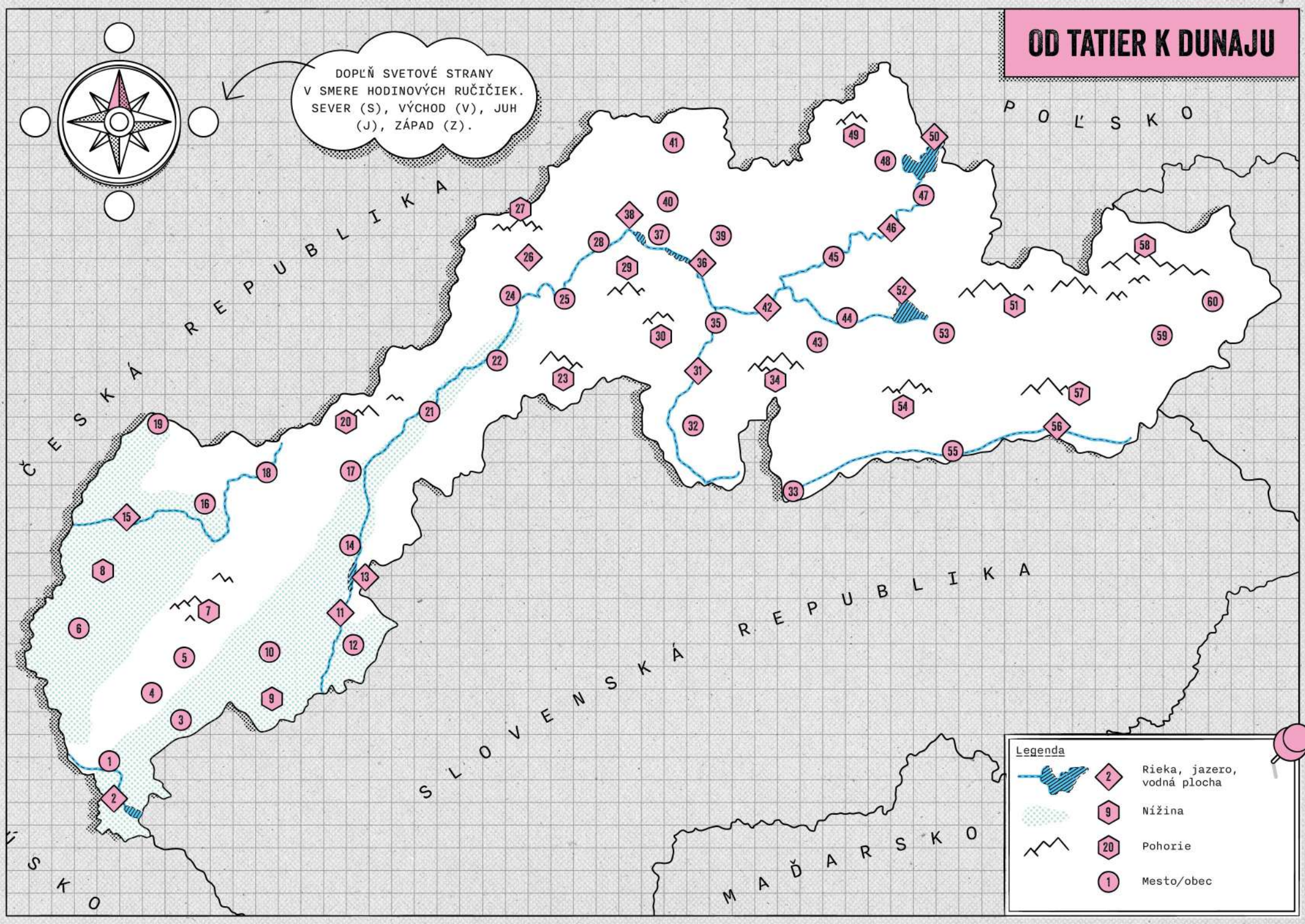
- 1 SLOVENSKÁ REPUBLIKA VZNIKLA 1. JANUÁRA 1993. JEJ HLAVNÉ MESTO JE BRATISLAVA A PRETEKÁ NÍM RIEKA DUNAJ.
- 2 TATRY SÚ NAJVVYŠŠIE POHORIE NA SLOVENSKU. S VÝŠKOU CCA 2655 METROV NAD MOROM JE ICH NAJVVYŠŠÍM VRCHOM GERLACHOVSKÝ ŠTÍT.
- 3 NA ZÁHORÍ SA ROZPRESTIERA ZÁHORSKÁ NÍŽINA, KTORÁ VYPLŇA ÚZEMIE MEDZI PÁSMOM MALÝCH KARPÁT A RIEKOU MORAVOU.
- 4 MESTO BANSKÁ BYSTRICA HRALO VÝZNAMNÚ ÚLOHU POČAS SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO POVSTANIA.
- 5 MESTO TRNAVA SA NAZÝVA AJ MALÝ RÍM, LEBO JE V ŇOM POSTAVENÝCH VEĽA KOSTOLOV. DODNES SA ZACHOVALA VEĽKÁ ČASŤ MESTSKÝCH HRADIEB. TRNAVSKÉ HRADBY SÚ VÝZNAMNOU HISTORICKOU PAMIATKOU NA SLOVENSKU AJ V STREDNEJ EURÓPE.
- 6 UNESCO JE SVETOVÁ ORGANIZÁCIA. JEDNOU Z JEJ ÚLOH JE CHRÁNIŤ A ZACHOVÁVAŤ SVETOVÉ KULTÚRNE A PRÍRODNÉ PAMIATKY. POD OCHRANOU UNESCO JE AJ VLKOLÍNEC. TÁTO OBEC JE SVETOZNÁMA SVOJIMI STARÝMI DREVENICAMI.
- 7 OBEC TERCHOVÁ JE RODISKO JURAJA JÁNOŠÍKA – NÁRODNÉHO HRDINU.
- 8 V MESTE MODRA PREŽIL POSLEDNÉ ROKY SVOJHO ŽIVOTA ĽUDOVÍT ŠTÚR. PRÁVE ON KODIFIKOVAL SLOVENČINU AKO JEDNOTNÝ JAZYK. PODARILLO SA MU TO V ROKU 1843.
- 9 RIEKA MORAVA SA VLIEVA DO RIEKY DUNAJ POD HRADOM DEVÍN.
- 10 VÁH JE NAJDLHŠIA RIEKA NA SLOVENSKU. VZNIKOL SÚTOKOM DVOCH RIEK: BIELEHO A ČIERNEHO VÁHU.
- 11 PLESÁ SÚ HORSKÉ JAZERÁ, KTORÉ VZNIKLI PRED MNOHÝMI MILIÓNNI ROKOV ROZTOPENÍM ĽADOVCOV V POSLEDNEJ DOBE ĽADOVEJ.
- 12 POHORIE MALÁ FATRA OD POHORIA VEĽKÁ FATRA ODELUJE TURČIANSKA KOTLINA.

VLKOLÍNEC

OD TATIER K DUNAJU

DOPLŇ SVETOVÉ STRANY
V SMERE HODINOVÝCH RUČIČIEK.
SEVER (S), VÝCHOD (V), JUH
(J), ZÁPAD (Z).

Legenda

	2	Rieka, jazero, vodná plocha
	9	Nížina
	20	Pohorie
	1	Mesto/obec